

MÁLTEIGURIN

Frá Málnevndini

Málstovan - málslig ráðgeving

Skrivari: Elin Súsanna Jacobsen

Tlf. 312397. Teldupostur: elinsj@fmd.fo

Bústaður: V. U. Hammershaimbs gøtu 16

100 Tórshavn

Formaður: Jógvan í Lon Jacobsen

Tlf. 316277 lokal 51. Teldupostur: jogvanl@fmd.fo

Tað vil so vera, at tá ið nýggj starvsøki og nýggj amboð siggja dagsins ljós, verður tørvur á nýggjum orðum. Ofta er tað so, at orðini fylgja við nýggja fyrbrigdinum, og mong dømi eru um tað. Vit kunnu bara minna um ensku orðini, ið komu við sluppnum. Hesi orð hava fingið ein føroyskan dām og laga seg eftir føroyskum málsniði viðvíkjandi framburði og bending: sum dømi kunnu orðini skeiðt og leystari nevast.

Nú á døgum er slík orðainnrás eitt nú við kunningartøkni. Tað er eitt øki, sum fer at hava sera stórt árin á málið í komandi tíðum, kanska nóg stórri enn vit duga at hugsa okkum. Tað eru stórri mál enn okkara, sum nú rópa varsko og óttast fyrri, at enska málið verður arbeiðsmálið á alsamt fleiri starvsøkum. Samstundis fer mál - og harvið eisini føleikin at lesa og skriva - at hava alt stórri týðning í framtíðini. Kunningarteknin er eitt øki, sum hvør einstakur hevur ella fer at hava samband við, og tí ræður um, at vit lofta so nógsum orðum sum gjørligt og geva teimum føroyskt snið.

Har ið vit hava gomul orð frammanundan, er eingin orsök at nýta enska sniðið:

- prenta (print)
- prentari (printer)
- net (web)

Viðm.: Hildið verður, at net hóska betur enn nót, sum onkur er farin at nýta. Net hevur merkingina: kervi av einumhvørjum, ið er samanbundið í stórri heild (telefonnet, teldunet, veganet). Nót: stórt garn ella net til at byrgja fisk inni í.

Nøkur dømi um orðagerð

netvørður - webmaster; t.e. persónur, ið rýkir eina heimasíðu
trongi - flaskehals, flaskehalsproblemer
bikarljós - fyrfadslýs
æti - junkfood
starvsgrøði - karriererag

Spurningar til lesararnar

Kennir nakar orðið kevi (kalkyn) í merkingini kjaftur, norska orðið kjeve og skylt við danska orðið kæbe?

Hvat halda fólk um orðið orðbering fyrri tað danska orðið 'udtryk'? Orðið er gjørt burtur úr sagnorðinum »orðbera seg«, sum merkir at siga frá í orðum. Orðið orðbering er komið frá einum av okkara lesarum. Ella hava fólk onnur betri uppskot?

VALÚTAKURSIR

		06.11.98	Ultimo
USA	Dollarar	632,1600	629,1900
Bretland	Pund	1050,4000	1056,7100
Tyskland	Markur	380,5400	380,5400
Sværíki	Króna	81,5000	81,0800
Noreg	Króna	85,9900	85,6000
Frakland	Frankur	113,5600	113,5700
Belgia	Frankur	18,4620	18,4600
Sveits	Frankur	462,2400	467,3700
Holland	Gyllin	337,4800	337,4100
Italia	Liri	0,3853	0,3853
Finnland	Markur	125,3300	125,3000
Island	Króna	9,3000	9,2900
Eysturriki	Skillingur	54,1290	54,1290
Spania	Pesetas	4,4820	4,4850
Portugal	Escudos	3,7180	3,7170
Kanada	Dollari	414,5900	406,1600
Grikkaland	Drakmur	2,2880	2,2680
Japan	Yen	5,3558	5,3939
Írland	Pund	947,5400	947,6700
	XEU	747,0700	748,6900

gætt av avvarðingarskipan

